

Programmatie tweede graad gewoon secundair onderwijs – schooljaar 2023-2024

Advies

Vlaamse Onderwijsraad
Koning Albert II-laan 37
BE-1030 Brussel
T +32 2 219 42 99

www.vlor.be
info@vlor.be

Advies op vraag van Ben Weyts, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand op 16 december 2022

Uitgebracht door de Raad Secundair Onderwijs op 2 februari 2023 met eenparigheid van stemmen

Vorbereiding: technische werkgroep Programmaties so op 22 december 2022 en 10, 13, 17 en 20 januari 2023

Dossierbeheerders: Marleen Colpin en Carine De Smet

Inhoud

1	Situering.....	2
2	Beleidsaanbevelingen.....	4
2.1	Aanvragen van een school voor verschillende graden als een geheel bekijken.....	4
2.2	Ruimte om doordachte keuzes te maken.....	4
2.3	Principe van domein- en campusschool verder concretiseren	4
2.4	Rekening houden met de aard van een scholengemeenschap.....	5
2.5	Aanvragen voor herschikking van of uitbreiding naar vestigingsplaatsen vereenvoudigen 5	
2.6	Dezelfde criteria hanteren voor programmatie tweede graad Beweging en sport	5
3	Aanpak advisering.....	6
3.1	Op basis van de criteria uit de regelgeving.....	6
3.2	Op basis van bijkomende criteria.....	7
3.2.1	De school wil haar bestaande studieaanbod inhoudelijk verbreden en differentiëren binnen dezelfde finaliteit of naar andere finaliteiten (cluster 1).....	7
3.2.2	De school wil haar aanbod verbreden met een nieuw domein (cluster 2).....	8
3.2.3	De school biedt het aangevraagde structuuronderdeel al aan/de programmatie creëert geen bijkomend aanbod (cluster 3)	9
3.2.4	Het gaat om een heraanvraag.....	10
	Bronnen.....	10

1 Situering

De Vlor ontving op 16 december 2022 de adviesvraag over de programmatieaanvragen voor het gewoon voltijds secundair onderwijs (SO) voor het schooljaar 2023–2024. 188 daarvan zijn aanvragen voor programmatie van studierichtingen in de tweede graad secundair onderwijs. Alle aanvragen zijn ontvankelijk verklaard door het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI).

De Vlaamse Regering moet die aanvragen goedkeuren vooraleer scholen kunnen programmeren. De Vlaamse Regering wint daarvoor eerst het advies in van de Vlor, de Onderwijsinspectie en AGODI. Over de programmatieaanvragen met finaliteit arbeidsmarkt en met de dubbele finaliteit wordt ook het advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) ingewonnen.

De 188 aanvragen van de tweede graad zijn als volgt verdeeld over de finaliteiten:

Finaliteit	Aantal
Arbeidsmarkt	27
Doorstroom	85
Dubbel	76

Per studiedomein en studierichting geeft dat volgend overzicht:

Domeinen en onderliggende studierichtingen	Aantal
DOMEINOVERSCHRIJDEND	45
2e graad Economische wetenschappen ASO	5
2e graad Freinetpedagogie ASO	1
2e graad Grieks-Latijn ASO	1
2e graad Humane wetenschappen ASO	5
2e graad Latijn ASO	3
2e graad Moderne talen ASO	16
2e graad Natuurwetenschappen ASO	5
2e graad Sportwetenschappen ASO	7
2e graad Topsport-Economie ASO	2
ECONOMIE EN ORGANISATIE	30
2e graad Bedrijf en organisatie TSO	12
2e graad Bedrijfswetenschappen TSO	14
2e graad Organisatie en logistiek BSO	3
2e graad Toerisme TSO (domein Economie en organisatie)	1
KUNST EN CREATIE	9
2e graad Architecturale en beeldende kunsten KSO	1
2e graad Architecturale en beeldende vorming KSO	1
2e graad Artistiek-creatieve bewerkingen BSO	1
2e graad Beeldende en audiovisuele kunsten KSO	2
2e graad Fotografie KSO	1
2e graad Woordkunst-drama KSO	3
LAND- EN TUINBOUW	2
2e graad Biotechnologische wetenschappen TSO (domein Land- en tuinbouw)	2

MAATSCHAPPIJ EN WELZIJN	27
2e graad Creatie en mode TSO (domein Maatschappij en welzijn)	1
2e graad Maatschappij en welzijn TSO	14
2e graad Maatschappij- en welzijnswetenschappen TSO	6
2e graad Wellness en lifestyle TSO	2
2e graad Zorg en welzijn BSO	4
SPORT	20
2e graad Beweging en sport BSO	7
2e graad Sport TSO	12
2e graad Topsport (finaliteit arbeidsmarkt BSO)	1
STEM	42
2e graad Biotechnieken TSO	10
2e graad Biotechnologische STEM-wetenschappen TSO	8
2e graad Elektriciteit BSO	2
2e graad Elektromechanische technieken TSO	5
2e graad Elektrotechnieken TSO	1
2e graad Grafische technieken TSO (domein STEM)	5
2e graad Houttechnieken TSO	1
2e graad Schilderen en decoratie BSO	4
2e graad Technologische wetenschappen TSO	4
2e graad Voertuigtechnieken TSO	2
TAAL EN CULTUUR	7
2e graad Onthaal en recreatie BSO	3
2e graad Taal en communicatie TSO	3
2e graad Toerisme TSO (domein Taal en cultuur)	1
VOEDING EN HORECA	6
2e graad Bakkerij BSO	1
2e graad Biotechnologische wetenschappen TSO (domein Voeding en horeca)	2
2e graad Horeca TSO	2
2e graad Restaurant en keuken BSO	1
Totaal	188

Dit is het derde jaar waarin scholen de programmatie van studierichtingen van het gemoderniseerd studieaanbod van de tweede graad effectief konden aanvragen. Het eerste jaar waren er zeer veel aanvragen (1181), vorig jaar 246 en dit jaar 188. Het aantal daalt, maar toch is het elan om te vernieuwen, het aanbod uit te breiden of zich te (her)profilieren nog niet uitgedoofd. We zien vaak meerdere aanvragen voor nieuwe studierichtingen van eenzelfde school. Die scholen bouwen hun tweede graad (verder) uit in de geest van de modernisering secundair onderwijs. Daarbij houden ze rekening met hun huidige en beoogde leerlingeninstroom, hun inplanting in het onderwijslandschap en de regionale context.

Enkele richtingen worden net zoals vorig jaar vaak aangevraagd, zoals Moderne talen ASO, Bedrijfswetenschappen TSO, Bedrijf en organisatie TSO, Maatschappij en welzijn TSO, Sport TSO en Biotechnieken TSO.

- Voor Moderne talen gaat het meestal om scholen die in de derde graad al een studierichting aanbieden waarin Moderne talen gecombineerd wordt met een andere pool of die een bestaande richting willen concorderen (omzetten) naar de nieuwe richting Moderne talen in de derde graad. Moderne talen in de tweede graad vormt een logische onderbouw daarvoor.

- Voor Maatschappij en welzijn TSO/Maatschappij- en welzijnswetenschappen TSO, voor Bedrijf en organisatie TSO/Bedrijfswetenschappen TSO, voor Sport TSO en voor Biotechnieken TSO gaat het vaak om scholen die hun aanbod binnen een domein willen differentiëren, via aanbod met dezelfde finaliteit of via inhoudelijk verwant aanbod van een andere finaliteit.

2 Beleidsaanbevelingen

2.1 Aanvragen van een school voor verschillende graden als een geheel bekijken

Bij de advisering van de programmatieaanvragen voor de tweede graad heeft de Vlor rekening gehouden met de eventuele aanvragen voor programmaties in de eerste en derde graad van de betrokken scholen.

We vragen aan de Vlaamse Regering om de aanvragen van een school in de volledige context te bekijken en consequent te beoordelen. Dat kan ofwel met een gefaseerde goedkeuring, ofwel met eenzelfde beoordeling voor programmaties die in elkaars verlengde liggen in het kader van een herprofilering van een school.

2.2 Ruimte om doordachte keuzes te maken

De aanvragen maken duidelijk dat scholen de nieuwe regelgeving voor programmaties blijven benutten om hun aanbod toekomstgericht uit te bouwen. De Vlor vraagt dat scholen ook de komende jaren de ruimte krijgen om doordachte keuzes te maken en in te spelen op evoluties op school en in de maatschappij.

Mochten er nog wijzigingen gebeuren aan de matrix, de concordantietabellen en de koppeling met de beroepskwalificaties, vraagt de raad de nodige soepelheid voor de scholen aangezien ze zich gebaseerd hebben op de huidige matrix en concordantietabellen.

2.3 Principe van domein- en campusschool verder concretiseren

De Vlor merkt op dat door de beslissingen van de Vlaamse Regering van vorige jaren scholen niet altijd de ruimte krijgen om hun aanbod te verbreden, zowel naar links als naar rechts in de matrix. In art. 134/1 van het decreet over de modernisering van het secundair onderwijs werden de concepten 'domeinschool', 'campusschool' en 'verticale school' ingeschreven.¹ De mogelijke voordelen voor domein- en campusscholen die in de Codex Secundair Onderwijs vooropgesteld worden, hebben echter nooit hun weerslag gevonden in een Besluit van de Vlaamse regering.

Zowel scholen als de Vlor hanteren dat regelgevend kader. We stellen vast dat de concepten van domein- en campusscholen de scholen stimuleren om te innoveren. Toch werden heel wat aanvragen de voorbije jaren niet goedgekeurd door de Vlaamse Regering op basis van een motivering die niet teruggaat op de regelgeving. We vragen de Vlaamse Regering om het principe van domein- en campusscholen verder te concretiseren en ruimte te geven.

Het principe van de domeinschool is ingeschreven in het decreet. Daarom verwacht de Vlor een positieve beslissing voor dossiers van scholen die een aanbod voor verschillende finaliteiten binnen

¹ [Decreet tot wijziging van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, wat betreft de modernisering van de structuur en de organisatie van het secundair onderwijs](#), 7 juni 2018.

eenzelfde domein willen uitbouwen, als ze voldoen aan de andere criteria uit de regelgeving. Dat geldt zowel voor scholen die domeingebonden studierichtingen willen programmeren die inhoudelijk verwant zijn aan een domeinoverschrijdende richting die ze al aanbieden (bv. Biotechnologische STEM-wetenschappen TSO als de school al Natuurwetenschappen ASO aanbiedt), als omgekeerd. We beschouwen ‘domeinoverschrijdend’ ook als een domein en scholen kunnen dus hun domeinoverschrijdend aanbod uitbreiden met andere domeinoverschrijdende studierichtingen.

2.4 Rekening houden met de aard van een scholengemeenschap

Als een school een programmatie aanvraagt voor een studierichting die binnen dezelfde scholengemeenschap al aangeboden wordt, keurde de Vlaamse Regering die de voorbije jaren vaak niet goed. Ze motiveert dat door aan te geven dat de studierichting al wordt aangeboden binnen dezelfde scholengemeenschap en onderwijszone en dat de keuzevrijheid van de leerlingen al verzekerd is.

De Vlor stelt vast dat de Vlaamse Regering bij haar oordeel niet altijd rekening houdt met de grootte (aantal leerlingen) en de oppervlakte van de scholengemeenschap. Die oppervlakte heeft immers een impact op de bereikbaarheid van de scholen en de leerlingenstromen. In een aantal gevallen is er voldoende leerlingenpotentieel voor een groter aanbod van dezelfde studierichting. Er moet daarnaast ook meer rekening gehouden worden met de afstand tussen de vestigingsplaatsen die eenzelfde programmatie aanvragen.

2.5 Aanvragen voor herschikking van of uitbreiding naar vestigingsplaatsen vereenvoudigen

Sinds schooljaar 2021-2022 wordt het programmatieconcept toegepast op elke afzonderlijke vestigingsplaats. Bij elke programmatieaanvraag moet het schoolbestuur opgeven op welke vestigingsplaats (= één adres) of vestigingsplaatsen de programmatie betrekking heeft. Ook elke uitbreiding van een door de school reeds ingericht structuuronderdeel naar een andere vestigingsplaats is een nieuwe programmatie. De programmatie hoeft dus niet per se een nieuw structuuronderdeel voor de school te zijn, maar het kan ook een verplaatsing of uitbreiding naar een of meer andere locaties betekenen.

Als de aanvraag gaat over de programmatie van een op de school al bestaand structuuronderdeel – dat dus aangeboden wordt als vestigingsplaats van de school die de programmatie verworven heeft – is de Vlor van mening dat de school in het verleden aan de nodige criteria voldeed voor die programmatie. De raad ziet dan ook geen reden om deze programmatie niet goed te keuren.

Als het gaat over een administratieve herschikking of een uitbreiding naar een of meerdere andere locaties, zou de aanvraagprocedure vereenvoudigd kunnen worden om zo ook de administratieve belasting voor de scholen te verminderen.

2.6 Dezelfde criteria hanteren voor programmatie tweede graad Beweging en sport

De Vlor stelt vast dat de Vlaamse Regering vorig jaar meerdere programmatieaanvragen voor de tweede graad Beweging en sport BSO niet goedkeurde. In haar motivatie verwijst de Vlaamse Regering naar de kansen op de arbeidsmarkt na die opleiding. Omdat er op TSO-niveau een richting met een gelijkaardig opleidingsprofiel bestaat, zouden de kansen op de arbeidsmarkt niet gegarandeerd zijn.

De Vlaamse Regering maakt van de studierichting Beweging en sport BSO dus dé facto een niche-richting en perkt het aanbod in. Die beperking is echter niet gebaseerd op de regelgeving en werd niet vooraf aan de scholen gecommuniceerd.

De Vlor vraagt om voor die programmatieaanvragen dezelfde criteria te hanteren als voor de andere (niet-niche) studierichtingen.

3 Aanpak advisering

3.1 Op basis van de criteria uit de regelgeving

Voor programmatie van structuuronderdelen van de tweede graad geldt dat ze programmeerbaar zijn mits goedkeuring door de Vlaamse Regering. De regelgeving vermeldt zes gezamenlijke criteria waarmee de aanvrager rekening moet houden bij de motivering van zijn dossier.²

- 1 de eventuele beperkingen of voorwaarden die vanuit macrodoelmatigheid aan het aanbod van het structuuronderdeel zijn gekoppeld;
- 2 de kwantitatieve en kwalitatieve behoeften voor het aanbod van secundair onderwijs in de onderwijszone in kwestie met het oog op vervolgonderwijs of toetreding tot de arbeidsmarkt;
- 3 de keuzevrijheid van ouders en leerlingen;
- 4 de studiecontinuïteit van leerlingen binnen de school of de scholengemeenschap;
- 5 in geval van een studierichting met dubbele finaliteit of finaliteit arbeidsmarkt:
 - a) de getroffen voorbereidingen op het vlak van materiële infrastructuur en leermiddelen die voldoende en gepast zijn met het oog op de te verwerven competenties van het geprogrammeerde structuuronderdeel;
 - b) de aantoonbare samenwerkingsmogelijkheden met lokale arbeidsmarktactoren en de bedrijfswereld;
- 6 de afspraken die met andere lokale onderwijsinrichters binnen en buiten de betrokken scholengemeenschap zijn gemaakt over een rationeel en transparant studieaanbod.

Omwille van de samenhang tussen de criteria hanteert de Vlor ze als een totaalpakket waaraan elk aanvraagdossier afgetoetst wordt. We geven hieronder aan hoe de Vlor de criteria uit de regelgeving interpreteert.

We houden rekening met:

- De beperkingen die de Vlaamse Regering vandaag oplegt voor bepaalde structuuronderdelen, en dus niet meer met de vroegere quota/contingenten voor niche-opleidingen (*criterium 1*)
- Geografische spreiding en frequentie (*criterium 1 en 6*)

Als het aanbod nog ontbreekt in een regio, is dat een reden om gunstig te adviseren. Als het er al wel is, gaan we na hoe scholen in dezelfde regio of onderwijszone de aanvraag tot programmatie ervaren. Als zij onderling geen bezwaar maken, is dat voor de Vlor een reden om de aanvraag gunstig te adviseren. Of het structuuronderdeel al wordt aangeboden in dezelfde scholengemeenschap, is zeker een toetssteen, maar geen vaste maatstaf. Er zijn immers heel grote verschillen tussen scholengemeenschappen op vlak van leerlingenaantallen, regionale spreiding, onderwijszone, ... Binnen een scholengemeenschap zijn er vaak enkele subregio's, die elk in een vrij afgebakend gebied leerlingen rekruteren en waar leerlingengstromen van de ene naar de andere regio niet vanzelfsprekend zijn (o.a.

² [Codex Secundair Onderwijs](#), 17 december 2010.

mobilititeit).³ Daarom zien we aanvragen van scholen voor aanbod dat al bestaat in de scholengemeenschap. Zij willen vermijden dat leerlingen eerder kiezen voor een studierichting binnen de eigen school die niet aansluit bij hun profiel, door hen zelf de logische vervolgopleiding aan te bieden. Voor de Vlor kan er overlap zijn in het aanbod van die subregio's, op voorwaarde dat de leefbaarheid gegarandeerd is. De scholengemeenschap is het best geplaatst om die inschatting te maken en dus kijkt de Vlor naar het akkoord.

- De potentiële leerlingeninstroom in functie van de leefbaarheid van een studierichting ([criterium 1 en 2](#))
- De toekomstperspectieven van de leerlingen en hun plaats op de arbeidsmarkt ([criterium 2](#))
- Het principe van de keuzevrijheid van ouders en leerlingen tussen vrij en officieel onderwijs ([criterium 3](#))
- Studiecontinuïteit op het niveau van de school ([criterium 4](#))
De Vlor gaat ervan uit dat hierover binnen de scholengemeenschap afspraken gemaakt worden ([zie ook criteria 1 en 6](#)).
- Voorbereidingen voor infrastructuur en samenwerking met bedrijven (o.a. in functie van stagemogelijkheden) en met VDAB ([criterium 5](#)). Die voorbereidingen zijn voor de Vlor heel belangrijk. Voor scholen die al structuuronderdelen van het gevraagde studiegebied aanbieden, is het evident dat zij aan dit criterium beantwoorden.
- Het akkoord van de scholengemeenschap ([criterium 6](#))

3.2 Op basis van bijkomende criteria

De Vlor hanteert naast de criteria uit de regelgeving nog een aantal bijkomende criteria die bepalen of een aanvraag al dan niet gunstig geadviseerd wordt. Op basis van die criteria kunnen we de aanvragen clusteren en gebundeld adviseren. Gelijkaardige aanvragen worden gelijklopend geadviseerd en gunstige/ongunstige adviezen worden enkel bijkomend gemotiveerd als extra duiding bij het aanvraagdossier nodig is (zie deel 4).

3.2.1 De school wil haar bestaande studieaanbod inhoudelijk verbreden en differentiëren binnen dezelfde finaliteit of naar andere finaliteiten (cluster 1)

Veel scholen willen domeinschool worden (alle finaliteiten van een studiedomein aanbieden) of een studiedomein verder uitbouwen. Op die manier verbreden ze hun studieaanbod (horizontaal volgens de matrix) en bieden ze meer keuzemogelijkheden aan hun leerlingen. We zien dat vertaald in aanvragen voor studierichtingen van finaliteiten die scholen binnen een bepaald domein nog niet aanbieden, of aanvragen om het aanbod binnen een bepaald domein en zelfde finaliteit verder te differentiëren.

De (her)profilering is vaak gekoppeld aan een hervorkaveling en afspraken binnen de scholengemeenschap. In de motivering wordt vaak melding gemaakt van de mogelijkheid voor meer leerlingen om hun schoolloopbaan voort te zetten in de eigen school, waaraan ouders en leerlingen vaak de voorkeur geven omwille van hun keuze voor het pedagogisch project.

De Vlor steunt de evolutie naar horizontale verbreding of differentiatie binnen een studiedomein, los van het feit of de scholen daarmee al dan niet volledig domeinschool kunnen worden. Scholen zijn vaak al jaren met de voorbereidingen voor die verbreding bezig, in overleg met de andere scholen binnen hun scholengemeenschap, met het oog op een rationeel en complementair aanbod, wat voor de Vlor ook heel belangrijk is. Als scholen het aanbod van een domein verder

³ Voor de leerlingenstromen tussen regio's en subregio's maakt de Vlor gebruik van de data in [Dataloep](#).

uitbouwen, zijn we ook zeker van de nodige infrastructuur en samenwerkingsverbanden. We adviseren dergelijke aanvragen dan ook meestal gunstig (zie ook beleidsaanbevelingen 2.3 en 2.4).

Sommige domeinoverschrijdende structuuronderdelen zijn inhoudelijk verwant met een domein. Als scholen een structuuronderdeel in een voor hen nieuw studiedomein aanvragen als verbreding van het aanbod naast een van de verwante domeinoverschrijdende structuuronderdelen, of omgekeerd, zal de Vlor die gunstig adviseren (zie ook beleidsaanbeveling 2.3).

Voorbeelden van inhoudelijke verwantschap tussen domeinoverschrijdend en domeingebonden:

- Sportwetenschappen met het studiedomein Sport
- Humane wetenschappen met het studiedomein Maatschappij en Welzijn
- Economische wetenschappen met het studiedomein Economie en Organisatie
- Natuurwetenschappen met het studiedomein STEM

De Vlor beschouwt ‘domeinoverschrijdend’ ook als een domein en adviseert aanvragen voor bijkomend domeinoverschrijdend aanbod naast bestaand domeinoverschrijdend aanbod ook gunstig. Bijvoorbeeld Freinetpedagogie als de school al Moderne talen en Natuurwetenschappen aanbiedt. Of Sportwetenschappen naast ander domeinoverschrijdend doorstroomaanbod.

Onder deze cluster vallen ook de aanvragen voor studierichtingen in de tweede graad waarmee scholen leerlingen de kans willen geven zich voor te bereiden op inhoudelijk verwant studieaanbod in de derde graad waarvoor ze nog geen onderbouw hebben.

Een specifieke vorm van deze cluster betreft de aanvragen voor de richting **Moderne talen**. De Vlor adviseert die gunstig als de scholen in de derde graad al aanbod hebben waarin Moderne talen gecombineerd wordt met een andere pool, of, als ze de intentie hebben om de nieuwe studierichting Moderne talen in de derde graad te programmeren of ernaar te concorderen.

Ook aanvragen voor **Sport TSO** en **Beweging en sport BSO** vallen onder deze cluster, tenminste als de school al een aanbod heeft van Sport, domeinoverschrijdend of domeingebonden.

De Vlor kijkt voor de programmatieaanvragen voor de tweede graad ook naar de basisopties die de school al aanbiedt in het tweede leerjaar van de eerste graad. In veel gevallen motiveren de scholen hun aanvraag immers vanuit de inhoudelijk verwante basisoptie en studiecontinuïteit voor de leerlingen. We beschouwen dat niet als een alleenstaand criterium, maar nemen het wel mee in de advisering. Voor de Vlor moeten leerlingen vanuit de basisopties in de eerste graad nog kunnen kiezen voor elke studierichting in de tweede graad (m.u.v. klassieke talen).⁴

3.2.2 De school wil haar aanbod verbreden met een nieuw domein (cluster 2)

Een aantal scholen wil één of meer domeingebonden richtingen programmeren van een studiedomein dat nog volledig ontbreekt in de school. Het gaat dan voor alle duidelijkheid niet over aanbod dat inhoudelijk verwant is aan bestaand aanbod. Die aanvragen vallen immers onder cluster 1. Onder ‘aanbod nieuw domein’ verstaat de Vlor dat het domein nog niet wordt aangeboden in het niet-duaal voltijds onderwijs.

Voor die programmaties in een volledig nieuw domein is het aangewezen dat er voldoende samenwerking is met de scholen binnen dezelfde scholengemeenschap of in aangrenzende scholengemeenschappen die al investeren in het studiedomein waaronder de te programmeren studierichting valt. De Vlor wijst op het belang van voldoende draagvlak voor de scholen die verder investeren in de dubbele finaliteit-studierichtingen en in de arbeidsmarktgerichte studierichtingen. Het is belangrijk dat de expertise en de knowhow van die scholen (personeel, infrastructuur,

⁴ Zie advies over de programmatie-aanvragen voor nichebasisopties in de eerste graad

netwerk stageplaatsen e.a.) blijvend benut wordt. De Vlor kijkt dan ook met een andere bril naar aanvragen binnen de basisdomeinen dan naar (niche-)aanbod binnen de meer specifieke domeinen (Land- en Tuinbouw, Kunst en Creatie, Voeding en Horeca).

Onder deze cluster behandelen we ook aanvragen van scholen die nog in opbouw zijn en hun eerstegraadsaanbod uitbreiden met de tweede graad. Het is evident dat hun aanvragen onder een nieuw domein vallen, aangezien ze nog geen aanbod hebben in de tweede graad.

Ook een aanvraag die de keuzevrijheid van ouders en leerlingen moet garanderen valt onder deze cluster.

De Vlor motiveert het advies voor de aanvragen die onder deze cluster vallen in deel 4 van dit advies.

3.2.3 De school biedt het aangevraagde structuuronderdeel al aan/de programmatie creëert geen bijkomend aanbod (cluster 3)

1 *Het betreft een regularisatie*

Net zoals vorige jaren zien we (her)aanvragen voor studierichtingen die de scholen in kwestie al aanbieden, maar dan als *vestigingsplaats* van een andere school. Dat zorgt voor administratieve, organisatorische en praktische problemen. De gewijzigde regelgeving biedt een kans voor die scholen om het eigen bestaande aanbod zelf te programmeren. Vaak vragen zij meteen de tweede en de derde graad van een studierichting aan, omdat ze in beide graden momenteel al leerlingen hebben. De Vlor adviseert die aanvragen gunstig.

Een andere reeks aanvragen gaat over richtingen die scholen al aanbieden via *erkenning*, meestal voor een beperkt aantal leerlingen. Daar is de verwachte leerlingeninstream in de komende jaren een voorwaarde voor een gunstig advies.

2 *Het betreft een administratieve overheveling*

De Vlor adviseert ook de clusters van administratieve overhevelingen gunstig. Zo'n overhevelingen genereren immers geen extra of dubbel studieaanbod. Voor ouders en leerlingen verandert er niets en er is telkens een protocol van akkoord voor het personeel (zie ook beleidsaanbeveling 2.5).

Onder deze cluster vallen de aanvragen van twee nieuwe scholen die nog in afwachting zijn van erkenning.

3 *Het gaat om een 'inruil' van de ene voor de andere richting binnen de school*

Als de school aangeeft dat zij in de plaats van de aangevraagde richting een andere richting zal afbouwen, en er dus geen bijkomend aanbod gegenereerd wordt, adviseert de Vlor gunstig voor de nieuwe programmatie.

Deze cluster sluit de andere clusters niet uit.

3.2.4 Het gaat om een heraanvraag

We onderscheiden hier twee soorten heraanvragen:

- Aanvragen die twee jaar geleden of eerder al eens goedgekeurd werden door de Vlaamse Regering. De studierichting werd niet ingericht omdat er geen leerlingen ingeschreven werden. Die aanvragen krijgen een gunstig advies (cluster 4).
- Aanvragen die vorig jaar niet goedgekeurd werden door de Vlaamse Regering. De Vlor onderzoekt in welke mate de motivering van dat oordeel opgevolgd of weerlegd werd in de heraanvraag en motiveert zijn advies in deel 4. (De aanvragen vallen onder bovenstaande clusters en krijgen dus geen apart nummer.)

De Vlor hanteert bij de beoordeling van de aanvragen het geheel van de criteria uit de regelgeving en de extra criteria. Alle aanvragen die de Vlor volgens een of meer van bovenstaande criteria zonder meer gunstig adviseert, worden niet verder gemotiveerd. De adviezen die extra duiding vragen, komen in deel 4 aan bod.

Deel 4 wordt niet gepubliceerd op de website van de Vlor.

Marleen Colpin
secretaris Raad Secundair Onderwijs

Saskia Lieveyns
voorzitter Raad Secundair Onderwijs

Bronnen

[Codex Secundair Onderwijs](#). 17 december 2010.

[Decreet tot wijziging van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, wat betreft de modernisering van de structuur en de organisatie van het secundair onderwijs](#). 7 juni 2018.

Departement Onderwijs en Vorming. (z.d.). [Dataleop: aan de slag met cijfers over onderwijs](#).

Departement Onderwijs en Vorming. (2022, juni). [Matrix secundair onderwijs](#).